

„Opóźniony rozwój mowy”- Mamo, tato przeczytaj!

„Opóźniony rozwój mowy”, czyli co to takiego

Termin ten stosowany jest najczęściej w wypadku , gdy określony etap rozwoju mowy dziecka nie pojawił się w czasie powszechnie uznanym za właściwy, tj. wystąpił później niż u rówieśników.

Jaka jest norma rozwojowa?

- Dwulatek tworzy pierwsze wypowiedzi dwuwyrzowe np. (mama daj), wymawia wszystkie samogłoski ustne(a, o, u, e, y, i) i część spółgłosek(p, b, m, t, d, n, ś, czasem ć).
- Trzylatek używa zdań kilkuwyrzowych, chociaż robi błędy gramatyczne, np.(nie mam spodniów).Z niektórymi trudnymi głoskami ma jeszcze problem: zamiast [k] wstawi [t], zamiast [g] wstawi [d],np.(tot, a nie kot). Może też mylić [ch] z [f], w miejsce [r] wstawi [j] lub [l]. Mowa trzylatka powinna być już zrozumiała nie tylko dla najbliższego otoczenia dziecka.
- Czterolatek buduje dłuższe zdania, a jego mowa staje się precyzyjniejsza. Tworzy neologizmy np.(zamiast żelazko powie prasowaczka). Nadal robi błędy gramatyczne. Ma też prawo do zamiany głosek [sz, ż, cz, dż] na [s, z, c, dz]. Głoskę [r] zamienia na [l].
- Pięciolatek coraz częściej wymawia [r], ale nie jest niczym nieprawidłowym, gdy wciąż zamienia je na [l].
- Sześciolatek mówi poprawnie w zasadzie wszystkie głoski, chociaż jeszcze niekiedy zamienia [r] na [l], wciąż poszerza słownictwo, uczy się nowych wyrazów i pracuje nad techniką mówienia.

Nie czekaj i jak najszybciej udaj się do logopedy w następujących sytuacjach

- Dziecko nie mówi, np. trzylatek porozumiewa się za pomocą gestów i monosylab.
- Dziecko przestaje się językowo rozwijać, tj. nie przybywa mu żadnych nowych słów.
- Nie reaguje na polecenia.
- Ślini się podczas mówienia lub połykania śliny w sposób niemowlęcy(kiedy język znajduje się na dole jamy ustnej).

W jaki sposób rodzic może pomóc dziecku rozwijać mowę.

- Zawsze mów do dziecka zrozumiale. Unikaj spieszceń i przesadnych zdrobnień. Dostarczaj mu prawidłowego wzorca wymowy.
- Baw się z maluchem- śpiewajcie, tańczcie, uczcie wyliczanek, rymowanek. Podczas tych wspólnych zabaw mów wolno, używaj prostych zdań. Patrz na niego i moduluj głos. Poprzez zabawy dziecko odkrywa świat mowy.
- Czytajcie razem książki-codziennie! Pamiętaj, aby treść książki była dostosowana do wieku dziecka. Początkowo mogą to być książki z prostymi obrazkami, które Ty nazywasz lub o nich opowiadasz. Z czasem włącz wierszyki, które zawierają wyrazy dźwiękonaśladowcze. Czytanie zbuduje pozytywną więź między Wami, dziecku zapewni emocjonalny rozwój, wzbogaci słownik, rozwinie pamięć i wyobraźnię.
- Zapewnij dziecku wiele okazji do twórczej pracy-malowania, rysowania. Możecie rysować wspólnie dzięki prowadzeniu Twoją ręką rączkę dziecka trzymającego kredkę. Zwróć uwagę na dobry chwyt kredki. Ilustrowanie opowiadań ułatwia dziecku rozumienie Twoich słów i wprowadza w świat pojęć abstrakcyjnych. Gdy rysujesz-odruchowo mówisz wolniej-dziecku łatwiej zrozumieć Twoje słowo
- Często nagradzaj dziecko-uśmiechem, gestem, słowem, ale też wyznaczaj granice, które dają mu poczucie bezpieczeństwa.
- Zadbaj o aktywność ruchową malucha. Od pierwszych chwil jego życia usprawniaj je ruchowo. Zachęcaj do raczkowania, turlania, później do skakania, stania na jednej nodze, chodzenia po murku, zabaw z piłką. Ucz jazdy na hulajnodze, rowerku, wrotkach. Bawcie się na śniegu, piasku czy w wodzie. To doskonale usprawnia koordynację ruchów dziecka. Usprawniaj też dłonie dziecka-niech maluje, lepi, wydziera, rysuje-ośrodki mowy i ruchów dłoni w mózgu znajdują się obok siebie, czyli im sprawniejsza dłoń, tym lepsza mowa!
- Gimnastykuj buzię dziecka. Dbaj o prawidłowe oddychanie, gryzienie, żucie i połykanie-to ważne dla prawidłowego rozwoju mowy! Opowiadaj historyjki, ilustruj je ruchami języka czy warg i zachęcaj dziecko do naśladowania. Kiedy maluch ma problemy z unoszeniem języka do góry lub wysuwaniem go z buzi, sprawdź u specjalisty czy przyczyną może być skrócone wędzidełko.
- Bądź uważny-obszernie obserwuj dziecko, śledź jego postępy w rozwoju mowy i języka.
- ...i przede wszystkim słuchaj, co twoje dziecko ma do powiedzenia. Mobilizuj do mówienia, nazywania, opowiadania. Zachęcaj do dialogu. Bądź cierpliwy-odpowiadaj dziecku na pytania wyczerpująco, sam także zadawaj pytania, np. dotyczące przeczytanej bajki czy wspólnie obejrzanego filmu. W ten sposób wzbogacisz słownictwo dziecka, a także nauczysz je właściwego posługiwania się akcentem, rytmem i melodią, które mają wpływa na rozumienie wypowiedzi.